

Pielikums

Ilgspējas veicināšanas sadarbības memorandam

Rīcības plāns			
	Prioritāte	Iesaistītās puses	Termiņš
Veicināt ilgtspējīgu kultūru un pārvaldību			
1.	Veicināt zināšanu pārnesi, izpratni par ilgtspējas principiem ¹ , veicināt to iedzīvināšanu, kā arī skaidrot ilgtspējīga finansējuma jēdzienu.	LFNA, FKTK, Nasdaq, LB	Pastāvīgi
2.	Izveidot ilgtspējas finansēšanas platformu dažādu nozaru uzņēmumu, to profesionālo organizāciju, finanšu industrijas pārstāvju un citu sadarbības partneru finanšu prasības veicināšanai gan par ilgtspējīgu projektu izstrādi, gan ES regulējuma mērķtiecīgai ieviešanai.	LFNA, FKTK, Nasdaq, LB	2021.gada IV ceturksnī

¹ Primāri aptverot vides un dabas aizsardzību, sociālo un pārvaldības jomu, bet plašākā kontekstā - ietverot arī ANO definētos 17 Ilgtspējīgas attīstības mērķus: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>, ECB "Guide on climate-related and environmental risks"³ 3.1.sadaļā noteiktos ar klimatu saistītos un vides riskus – gan fiziskos, gan pārejas: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.202011finalguideonclimate-relatedandenvironmentalrisks~58213f6564.en.pdf>, kā arī EK pētījumā "Development of tools and mechanisms for the integration of environmental, social and governance (ESG) factors into the EU banking prudential framework and into banks' business strategies and investment policies" minēto: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/201214-interim-study-esg-factors-banking_en.pdf

3.	Veicināt publiskā un privātā sektora kopēju investīciju ilgtspējas vērtēšanas politikas izstrādi, vadoties no EK vadlīnijām.	LFNA	2022.gada II ceturksnī
4.	Veicināt dažāda veida standartizētu risinājumu, tostarp, kur iespējams un piemēroti, finansēšanas standartlīgumu izstrādi un izmantošanu ilgtspējīgu projektu finansēšanas veicināšanai.	LFNA	2022.gada IV ceturksnī
5.	Izstrādāt politiku / pieeju pensiju fondu un apdrošinātāju līdzekļu plašākas ieguldīšanas veicināšanai Latvijas tautsaimniecības ilgtspējīgā attīstībā, vienlaikus nodrošinot pensiju sistēmas ilgtspēju.	LFNA, FKTK, LAA	2021.gada IV ceturksnī
6.	Sadarbībā ar Labklājības ministriju papildināt manapensija.lv vietnē pieejamo informāciju ar ESG standartu aprakstu, veicināt finanšu sektora dalībnieku zināšanas par ieguldījumu atbilstību ESG standartiem.	LFNA, Nasdaq	2021.gada IV ceturksnī
7.	Ieviest normatīvajos aktos, vadlīnijās, metodikās ilgtspējas jomā (t.sk. <i>Taxonomy</i> regulā un saistītajos deleģētajos aktos) noteiktos rādītājus finanšu sektora ikdienā.	LFNA, FKTK, LAA	2022.gada IV ceturksnī
8.	Veicināt ilgtspējīga dzīvojamā fonda izveidi, tostarp esošā dzīvojamā fonda energoefektivitātes paaugstināšanu un jauna dzīvojamā fonda veidošanu atbilstoši ilgtspējas principiem un to ieviešanas uzraudzību, cita starpā, sadarbībā ar publisko sektoru izstrādājot standartizētu privātmāju projektu katalogu.	LFNA, LAA	2022.gada II ceturksnī

9.	Attīstīt <i>Stress test</i> par klimata pārmaiņu scenārijiem konkrētajās nozarēs, to ietekmi uz finanšu sektoru, tautsaimniecību.	LB, FKTK, LFNA, LAA	2022.gada III ceturksnī
10.	Veicināt ilgtspējīgas pārvaldības aspektu ieviešanu finanšu sektora dalībniekiem (t.sk., bankām, pensiju fondiem, apdrošinātājiem, līzinga devējiem), ietverot ilgtspējas jautājumus gan stratēģijas dokumentos, gan darbības attīstībā un uzņēmējdarbības mērķos.	LFNA, FKTK, LAA, LLDA, LB	2021.gada IV ceturksnī
11.	Izstrādāt un ieviest iekšējo kontroles un riska pārvaldības sistēmu, kas paredz tādu ar klimatu un vidi saistītu risku vadību, uzraudzību un mazināšanu finanšu iestādēs, kas ietekmē to uzņēmējdarbības vidi īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā, kā arī regulāri pārskatīt savus pasākumus. Finanšu iestādēm šos riskus identificēt un kvantitatīvi novērtēt kopējā kapitāla pietiekamības nodrošināšanas procesā.	LFNA, FKTK, LLDA, LAA	2022.gada II ceturksnī
12.	Veicot kredītriska pārvaldību un apdrošināšanu, finanšu iestādēm visos attiecīgajos kredītu piešķiršanas procesa un apdrošināšanas posmos ņemt vērā ar klimatu un vidi saistītus riskus un tos pārvaldīt.	LFNA, FKTK, LAA, LB	2021.gada IV ceturksnī
13.	Veicot apdrošināšanu, apdrošinātājam visos attiecīgajos apdrošināšanas posmos ņemt vērā ar klimatu un vidi saistītus riskus un tos pārvaldīt.	LFNA, FKTK, LAA	2021.gada IV ceturksnī

14.	Integrēt Ilgtspējīgu finanšu uzraudzību Latvijas finanšu tirgus dalībnieku uzraudzības procesos, risku novērtējumos un savstarpējos dialogos.	FKTK, LB	Patstāvīgi
Veicināt ESG² datu pieejamību			
1.	Apzināt ne-finanšu datus (piemēram, saražotais CO2 izmešu daudzums, enerģijas, elektroenerģijas u.c. resursu patēriņš, ietekme uz bioloģisko daudzveidību ³), kas būtu iekļaujami ne-finanšu pārskatos.	LFNA, Nasdaq, LLDA, LAA, LB	2022.gada I ceturksnī
2.	Aktualizēt diskusiju par kvalitatīvu datu vākšanu, analīzi un uzturēšanu publiskajā sektorā, lai nodrošinātu ilgtspējas mērķu sasniegšanu, identificēt nepieciešamos datus un veicināt šo datu ērtas, automatizējamās pieejamības nodrošināšanu privātajam sektoram izsvērtu, pēc iespējas ātrāku un automatizētu lēmumu pieņemšanai par atbilstošākā finansējuma vai apdrošināšanas piešķiršanu.	LFNA, FKTK, LAA	2021.gada IV ceturksnī
3.	Pilnveidot Kredītreģistra darbību un nepieciešamo datu apzināšanu, uzkrāšanu.	LB, FKTK	2022.gada II ceturksnī
Veicināt ieguldījumus ilgtspējīgos projektos			

² Environment.Social.Governance.

³ Biodiversity

1.	Izstrādāt jaunus produktus “zaļās pārejas” finansēšanai, t.sk. turpināt diskusiju ar publisko sektoru (īpaši Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Satiksmes ministriju, Ekonomikas ministriju, Zemkopības ministriju, Finanšu ministriju) par koordinētu, vispusīgi izvērtētu, mērķtiecīgu un visaptverošu valsts atbalstu ilgtspējīgām iniciatīvām, izvērtējot gan nodokļu motivācijas mehānismu piemērošanu, gan valsts atbalsta programmas.	LFNA, LLDA, LAA, LB	Pastāvīgi
2.	Turpināt veicināt atvērto inovāciju ilgtspējīgiem risinājumiem izstrādi, īpaši sadarbojoties ar jaunuzņēmumiem.	LFNA	2021.gada IV ceturksnī
3.	Veicināt zaļo obligāciju emisijas.	LFNA, Nasdaq, FKTK	Pastāvīgi
4.	Ņemot vērā dažādus risku faktorus, veicināt pēc iespējas plašāku un diversificētāku pensiju plānu, apdrošināšanas, ieguldījumu fondu un izaugsmes fondu līdzekļu ieguldīšanu dažādos uzņēmumos, kas vērsti uz zaļu un ilgtspējīgu attīstību, digitālo transformāciju, un tiek iekļauti Baltijas valstu regulētajā vai alternatīvajā tirgū.	LFNA, Nasdaq, FKTK, LAA	2021.gada IV ceturksnī